

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ຂໍ້ຕົກລົງ
ຂອງລັດຖະມົນຕີ
ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ
ໃນ ສປປ ລາວ

ຈັດພິມໂດຍ :

ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

2014

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ໝວດທີ 1. ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ	02
ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ.....	02
ມາດຕາ 2. ການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ.....	02
ມາດຕາ 3. ການອະທິບາຍຄຳສັບ.....	02
ມາດຕາ 4. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້.....	06
ໝວດທີ 2. ການສ້າງຕັ້ງຟາມລ້ຽງສັດ	06
ມາດຕາ 5. ການຂໍອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງຟາມລ້ຽງສັດ.....	06
ມາດຕາ 6. ການຕໍ່ໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະ ດຳເນີນກິດຈະການຟາມ ລ້ຽງສັດ.....	07
ມາດຕາ 7. ການປະຕິບັດໃນກໍລະນີໃບອະນຸຍາດເສຍຫາຍ.....	07
ມາດຕາ 8. ການໂຈະ, ຍົກເລີກ ແລະ ຖອນໃບອະນຸຍາດ ດຳເນີນກິດ ຈະການຟາມລ້ຽງສັດ.....	08
ໝວດທີ 3. ມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງສັດ	09
ມາດຕາ 9. ການກຳນົດມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງສັດ.....	09
ມາດຕາ 10. ອົງປະກອບ ຂອງຟາມລ້ຽງສັດ.....	09
ມາດຕາ 11. ການຈັດການຟາມ.....	12
ມາດຕາ 12. ການຈັດການດ້ານອາຫານສັດ.....	17
ມາດຕາ 13. ການຈັດການນໍ້າໃຊ້ຢູ່ໃນຟາມລ້ຽງສັດ.....	20
ມາດຕາ 14. ມາດຕະຖານດ້ານບຸກຄະລະກອນ.....	20
ມາດຕາ 15. ການຈັດການດ້ານສຸຂະພາບສັດ.....	22
ມາດຕາ 16. ການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນຟາມ.....	26
ມາດຕາ 17. ມາດຕະການສຸກເສີນ.....	26

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

*****

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ເລກທີ 0209 /ກປ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 06 FEB 2013

ຂໍ້ຕົກລົງ
ຂອງລັດຖະມົນຕີ
ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ
ໃນ ສປປ ລາວ

- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການລ້ຽງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ ເລກທີ 03/ສພຊ, ລົງວັນທີ 25 ກໍລະກົດ 2008;
- ອີງຕາມດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 262/ນຍ, ລົງວັນທີ 28 ມິຖຸນາ 2012 ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້;
- ອີງຕາມໜັງສືເໜີ ຂອງກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເລກທີ 1620/ກລປ, ລົງວັນທີ 16 ຕຸລາ 2012.

ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ອອກຂໍ້ຕົກລົງ:

ໝວດທີ 1 ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການສ້າງຕັ້ງ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາຟາມລ້ຽງສັດ ລວມທັງ ມາດຕະຖານເຕັກນິກດ້ານຕ່າງໆຂອງຟາມລ້ຽງສັດແຕ່ລະຂະໜາດ ເພື່ອຮັບ ປະກັນໃຫ້ການດຳເນີນທຸລະກິດຟາມລ້ຽງສັດ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍການລ້ຽງສັດ ແລະການສັດຕະວະແພດ, ແນໃສ່ຕອບສະໜອງຜະລິດ ຕະພັນສັດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະມີຄວາມປອດໄພຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກ, ທັງຮັບປະ ກັນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ.

ມາດຕາ 2 ການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ

ການຄຸ້ມຄອງກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ ແມ່ນການກຳນົດລະບຽບການ ແລະຂັ້ນຕອນການສ້າງຕັ້ງກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ, ລວມທັງຂອດການລ້ຽງ ສັດທີ່ດີ ຕາມເຕັກນິກວິຊາການ ເຊັ່ນ: ການຂໍອະນຸຍາດ, ການອອກໃບອະ ນຸຍາດ, ການກຳນົດມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງສັດ, ເງື່ອນໄຂການດຳເນີນວຽກ ງານການລ້ຽງສັດ, ການປະຕິບັດພັນທະ, ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ປະກອບ ກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ, ລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາຂອງອົງການ ຄຸ້ມຄອງ ຂອງລັດຂັ້ນຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ຟາມລ້ຽງສັດ ໝາຍເຖິງ ສະຖານທີ່ ທີ່ລັດອະນຸຍາດໃຫ້ບຸກຄົນ, ຄອບ

ຄົວຫລືການຈັດຕັ້ງສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອດຳເນີນການລ້ຽງສັດເປັນຈຳນວນ
ຫລາຍ ຂາຍເປັນສິນຄ້າຮັບໃຊ້ພາຍໃນ ແລະສົ່ງອອກ ເຊັ່ນ: ຟາມ
ລ້ຽງໄກ່, ຟາມລ້ຽງເປັດ, ຟາມລ້ຽງໝູ, ຟາມລ້ຽງນົກກະທາ, ຟາມ
ລ້ຽງງົວ ແລະຟາມລ້ຽງສັດເສດຖະກິດອື່ນ ຕາມການກຳນົດຂອງ
ກົມລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງ;

2. ຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດນ້ອຍ ໝາຍເຖິງ ຟາມລ້ຽງສັດປະເພດຕ່າງໆ
ທີ່ມີການລ້ຽງຕາມຊະນິດ ແລະຈຳນວນສັດລ້ຽງຕໍ່ຟາມ ດັ່ງນີ້:

- ຟາມໄກ່ພັນໄຂ່ ເພື່ອຜະລິດໄຂ່ທີ່ມີແມ່ໄກ່ ແຕ່ 1.000 ເຖິງ
2.000 ໂຕ;
- ຟາມໄກ່ພັນຊື່ນ ເພື່ອຜະລິດໄກ່ຊື່ນ ແຕ່ 1.000 ເຖິງ 2.000 ໂຕ
ຕໍ່ຊຸດ;
- ຟາມເປັດໄຂ່ທີ່ມີແມ່ເປັດ ແຕ່ 300 ເຖິງ 1.000 ໂຕ;
- ຟາມເປັດພັນຊື່ນ ແຕ່ 500 ເຖິງ 1.000 ໂຕຕໍ່ຊຸດ;
- ຟາມນົກກະທາຜະລິດໄຂ່ທີ່ມີແມ່ນົກແຕ່ 3.000 ເຖິງ 6.000 ໂຕ;
- ຟາມນົກກະທາຊື່ນ ແຕ່ 1.500 ເຖິງ 3.000 ໂຕຕໍ່ຊຸດ ;
- ຟາມໝູຊື່ນ ແຕ່ 50 ເຖິງ 100 ໂຕຕໍ່ຊຸດ ຫລື ຫ້ອຍກວ່າ 400 ໂຕ
ຕໍ່ປີ;
- ຟາມລ້ຽງແກະ ຫລື ແບ້ ທີ່ມີແມ່ພັນ ແຕ່ 20 ເຖິງ 40 ໂຕ;
- ຟາມງົວຊື່ນ ແຕ່ 30 ເຖິງ 60 ໂຕຕໍ່ຊຸດ;
- ຟາມງົວທົ່ວໄປທີ່ມີແມ່ພັນ ແຕ່ 10 ເຖິງ 30 ໂຕ;
- ຟາມງົວນົມ ແຕ່ 10 ເຖິງ 20 ແມ່ຕໍ່ປີ.

3. ຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດກາງ ໝາຍເຖິງ ຟາມລ້ຽງສັດປະເພດຕ່າງໆ
ທີ່ມີການລ້ຽງຕາມຊະນິດ ແລະ ຈຳນວນສັດທີ່ລ້ຽງຕໍ່ຟາມ ດັ່ງນີ້:

- ຟາມໄກ່ພັນໄຂ່ ເພື່ອຜະລິດໄຂ່ທີ່ມີແມ່ໄກ່ ແຕ່ 2.001 ເຖິງ
10.000 ໂຕ;

- ຟາມໄກ່ພັນຊື່ນ ເພື່ອຜະລິດໄກ່ຊື່ນ ແຕ່ 2.001 ເຖິງ 5.000 ໂຕຕໍ່ຊຸດ;
  - ຟາມເປັດໄຂ່ທີ່ມີແມ່ເປັດ ແຕ່ 1.000 ເຖິງ 5.000 ໂຕ;
  - ຟາມເປັດພັນຊື່ນ ແຕ່ 1.000 ເຖິງ 3.000 ໂຕຕໍ່ຊຸດ;
  - ຟາມນົກກະທາຜະລິດໄຂ່ທີ່ມີແມ່ນົກແຕ່ 6.000 ເຖິງ 15.000 ໂຕ;
  - ຟາມນົກກະທາຊື່ນ ແຕ່ 3.000 ເຖິງ 6.000 ໂຕຕໍ່ຊຸດ;
  - ຟາມໝູຊື່ນ ແຕ່ 100 ເຖິງ 500 ໂຕຕໍ່ຊຸດ ຫລື ຫນ້ອຍກວ່າ 2.000 ໂຕຕໍ່ປີ;
  - ຟາມລ້ຽງແກະ ຫລື ແບ້ ທີ່ມີແມ່ພັນ ແຕ່ 41 ຫາ 100 ໂຕ;
  - ຟາມງົວຊື່ນ ແຕ່ 60 ເຖິງ 100 ໂຕຕໍ່ຊຸດ;
  - ຟາມງົວທົ່ວໄປທີ່ມີແມ່ພັນ ແຕ່ 30 ເຖິງ 100 ໂຕ;
  - ຟາມງົວນົມ ແຕ່ 20 ເຖິງ 50 ແມ່.
4. ຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດໃຫຍ່ ໝາຍເຖິງ ຟາມລ້ຽງສັດປະເພດຕ່າງໆ ທີ່ມີການລ້ຽງຕາມຊະນິດ ແລະ ຈຳນວນສັດທີ່ລ້ຽງຕໍ່ຟາມ ດັ່ງນີ້:
- ຟາມໄກ່ພັນໄຂ່ ເພື່ອຜະລິດໄຂ່ທີ່ມີແມ່ໄກ່ ແຕ່ 10.001 ໂຕຂຶ້ນໄປ;
  - ຟາມໄກ່ພັນຊື່ນ ເພື່ອຜະລິດໄກ່ຊື່ນ ແຕ່ 5.001 ໂຕຕໍ່ຊຸດຂຶ້ນໄປ;
  - ຟາມເປັດໄຂ່ທີ່ມີແມ່ເປັດ ແຕ່ 5.001 ໂຕຂຶ້ນໄປ;
  - ຟາມເປັດພັນຊື່ນ ແຕ່ 3.001 ໂຕຕໍ່ຊຸດຂຶ້ນໄປ;
  - ຟາມນົກກະທາຜະລິດໄຂ່ທີ່ມີແມ່ນົກ ແຕ່ 15.001 ໂຕ ຂຶ້ນໄປ;
  - ຟາມນົກກະທາຊື່ນ ແຕ່ 6.001 ໂຕຕໍ່ຊຸດຂຶ້ນໄປ;
  - ຟາມໝູຊື່ນ ແຕ່ 501 ໂຕຕໍ່ຊຸດ ຫລື ຫລາຍກວ່າ 2.001 ໂຕຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປ;
  - ຟາມລ້ຽງແກະ ຫລື ແບ້ ທີ່ມີແມ່ພັນ ແຕ່ 101 ໂຕຕໍ່ປີຂຶ້ນໄປ;
  - ຟາມງົວຊື່ນ ແຕ່ 101 ໂຕຕໍ່ຊຸດຂຶ້ນໄປ;
  - ຟາມງົວທົ່ວໄປທີ່ມີແມ່ພັນ ແຕ່ 101 ຂຶ້ນໄປ;
  - ຟາມງົວນົມ ແຕ່ 51 ແມ່ຂຶ້ນໄປ.

5. ຟາມລ້ຽງສັດເພື່ອປັບປຸງ ແລະຂະຫຍາຍແນວພັນ ໝາຍເຖິງ ຟາມລ້ຽງສັດປະເພດຕ່າງໆ ທີ່ຜະລິດ ເພື່ອຈຳໜ່າຍຕາມຊະນິດ ແລະຈຳນວນສັດຕໍ່ຟາມ ດັ່ງນີ້:
  - ແມ່ພັນໄກ່ໄຂ່ ແຕ່ 500 ໂຕຂຶ້ນໄປ;
  - ແມ່ພັນໄກ່ຊື່ນ ແຕ່ 500 ໂຕຂຶ້ນໄປ;
  - ແມ່ພັນເປັດ ແຕ່ 500 ໂຕຂຶ້ນໄປ;
  - ພໍ່ພັນໝູ ແຕ່ 1 ໂຕ ແລະ ແມ່ພັນໝູ ແຕ່ 20 ໂຕຂຶ້ນໄປ;
  - ພໍ່ພັນງົວ ແຕ່ 1 ໂຕ ແລະ ແມ່ພັນງົວ ແຕ່ 10 ໂຕຂຶ້ນໄປ.
6. ໂຮງລ້ຽງສັດລະບົບເປີດ ໝາຍເຖິງ ໂຮງລ້ຽງສັດ ທີ່ມີສະພາບແວດລ້ອມອ້ອມຕົວສັດຕາມທຳມະຊາດ ແລະອຸນຫະພູມຈະປ່ຽນໄປ ຕາມສະພາບອາກາດອ້ອມໂຮງລ້ຽງສັດ;
7. ໂຮງລ້ຽງສັດລະບົບປິດ ໝາຍເຖິງ ໂຮງລ້ຽງສັດ ທີ່ສາມາດຄວບຄຸມສະພາບແວດລ້ອມ ເປັນຕົ້ນ: ອຸນຫະພູມ, ຄວາມຊຸ່ມ, ການລະບາຍອາກາດ ແລະແສງສະຫວ່າງ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບຄວາມເປັນຢູ່ຂອງສັດລ້ຽງ, ສາມາດປ້ອງກັນສັດ ທີ່ອາດເປັນພາຫະຂອງພະຍາດລະບາດໄດ້;
8. ວິຊາການລ້ຽງສັດປະຈຳຟາມ ໝາຍເຖິງ ພະນັກງານຂອງລັດ ທີ່ເຮັດວຽກງານກ່ຽວກັບການລ້ຽງສັດ ຊຶ່ງມີວິຊາສະເພາະດ້ານການລ້ຽງສັດ;
9. ສັດຕະວະແພດຜູ້ຄວບຄຸມຟາມ ຫລື ທີ່ປຶກສາດ້ານການລ້ຽງສັດ ໝາຍເຖິງ ຊ່ຽວຊານດ້ານສັດຕະວະແພດ ຫລື ລ້ຽງສັດ ທີ່ເຮັດວຽກບາງເວລາ ຕາມຂໍ້ຜູກພັນສັນຍາ ກັບຜູ້ປະກອບການລ້ຽງສັດ;
10. ຜູ້ປະກອບການ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ ຫລື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງຕັ້ງ ແລະ ດຳເນີນກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ;
11. ການຂຶ້ນທະບຽນພິມສັດ ໝາຍເຖິງ ການເຮັດເຄື່ອງໝາຍປະຈຳຕົວສັດ ເພື່ອເກັບກຳປະຫວັດ ແລະຂໍ້ມູນພໍ່ແມ່ພັນສັດທີ່ລ້ຽງຢູ່ໃນຟາມ.

ມາດຕາ 4 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງ ທີ່ພົວພັນກັບກິດຈະການຟາມລ້ຽງໄກ່, ຟາມລ້ຽງເປັດ, ຟາມລ້ຽງໝູ, ຟາມ ລ້ຽງນົກກະທາ ແລະຟາມລ້ຽງງົວ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕາມການກຳນົດຂອງກົມ ລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງ.

ໝວດທີ 2

ການສ້າງຕັ້ງຟາມລ້ຽງສັດ

ມາດຕາ 5 ການຂໍອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງຟາມລ້ຽງສັດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງສ້າງຕັ້ງ ແລະດຳ ເນີນກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ ເພື່ອຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະ ນຸຍາດຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການລ້ຽງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະ ແພດ ແລະຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດໄວ້.

ສຳລັບເອກກະສານ ເພື່ອປະກອບໃນການຂໍອະນຸຍາດ ມີດັ່ງນີ້:

1. ໃບຄຳຮ້ອງຕາມແບບຟອມທີ່ອົງການກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດ;
2. ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ບົດວິພາກເສດຖະກິດເຕັກນິກ;
4. ໃບປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈາກຂະແໜງການຊັບພະ ຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ;
5. ໃບຊົວະປະຫວັດ;
6. ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່;
7. ໃບຢັ້ງຢືນສຸຂະພາບ;
8. ໃບແຈ້ງໂທດ.

ເມື່ອອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການລ້ຽງສັດ ແລະການສັດຕະວະແພດ ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຈາກຜູ້ສະເໜີແລ້ວ ຕ້ອງດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະອອກໃບອະນຸຍາດ ຫລືໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນ, ບໍ່ສາມາດອອກໃບອະນຸຍາດໃຫ້ໄດ້ ກໍຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນໃຫ້ຜູ້ສະເໜີໄດ້ຮັບຮູ້ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ພາຍໃນ 15 ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະດຳເນີນກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ ທຸກຂະໜາດ ມີອາຍຸນຳໃຊ້ໄດ້ 2 ປີ.

ມາດຕາ 6 ການຕໍ່ໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະດຳເນີນກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ

ຖ້າຜູ້ປະກອບການມີຈຸດປະສົງຢາກສືບຕໍ່ດຳເນີນກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ ຕ້ອງສະເໜີຂໍຕໍ່ໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະດຳເນີນກິດຈະການ ກ່ອນຈະພັດກຳນົດນຳໃຊ້ຢ່າງໜ້ອຍ 45 ວັນ ໂດຍປະກອບເອກກະສານ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບຄຳຮ້ອງຂໍຕໍ່ໃບອະນຸຍາດ ຕາມແບບຟອມ ທີ່ອົງການກ່ຽວຂ້ອງກຳນົດ;
2. ສຳເນົາໃບອະນຸຍາດສະບັບເດີມ;
3. ສຳເນົາໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ຈາກຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ.

ເມື່ອໄດ້ຄຳຮ້ອງຈາກຜູ້ສະເໜີແລ້ວ ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການລ້ຽງສັດ ແລະການສັດຕະວະແພດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າໂດຍໄວ ແລະຕໍ່ໃບອະນຸຍາດ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ 10 ວັນ. ໃນກໍລະນີ ຫາກມີເຫດການຈຳເປັນ ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການລ້ຽງສັດ ແລະການສັດຕະວະແພດ ບໍ່ສາມາດຕໍ່ໃບອະນຸຍາດໃຫ້ໄດ້ ຕ້ອງມີໜັງສືແຈ້ງການເຖິງເຫດຜົນ ແລະຄວາມຈຳເປັນນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ສະເໜີຮັບຊາບນຳ.

ມາດຕາ 7 ການປະຕິບັດໃນກໍລະນີໃບອະນຸຍາດເສຍຫາຍ

ໃນກໍລະນີທີ່ໃບອະນຸຍາດ ສ້າງຕັ້ງ ແລະດຳເນີນກິດຈະການຟາມລ້ຽງ

ສັດ ເສຍຫາຍ ຫລື ຖືກທຳລາຍ ໃຫ້ຜູ້ປະກອບການ ແຈ້ງຕໍ່ອົງການຄຸ້ມຄອງ ວຽກງານການລ້ຽງສັດ ແລະການສັດຕະວະແພດ ໂດຍຍື່ນໃບຄຳຮ້ອງຂໍຮັບ ໃບແທນໃບອະນຸຍາດ ພາຍໃນ 15 ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ ອອກໃບອະນຸຍາດ ເສຍຫາຍ ຫລື ຖືກທຳລາຍ ໂດຍຕ້ອງປະກອບເອກກະສານ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບຄຳຮ້ອງຂໍໃບແທນໃບອະນຸຍາດຕາມແບບຟອມທີ່ອົງການກ່ຽວ ຂ້ອງກຳນົດ;
2. ສຳເນົາໃບອະນຸຍາດເດີມ;
3. ໃບຊົ່ວປະຫວັດ;
4. ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່.

ມາດຕາ 8 ການໂຈະ, ຍົກເລີກ ແລະຖອນໃບອະນຸຍາດ ດຳເນີນກິດຈະການຟາມ ລ້ຽງສັດ

ອົງການຄຸ້ມຄອງຟາມລ້ຽງສັດ ມີສິດ ສັ່ງໂຈະການດຳເນີນກິດຈະການ ຟາມລ້ຽງສັດ ຖ້າກວດພົບເຫັນວ່າ ຜູ້ປະກອບການ ມີການລະເມີດມາດຕະ ຖານເຕັກນິກ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຈົນກ່ວາຜູ້ປະກອບການ ຟາມລ້ຽງສັດ ຈະໄດ້ປັບປຸງ ແລະແກ້ໄຂ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານເຕັກ ນິກທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຕາມການແນະນຳຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງຟາມລ້ຽງສັດ.

ຖ້າຜູ້ປະກອບການບໍ່ປະຕິບັດ ຫລືບໍ່ສາມາດປັບປຸງແກ້ໄຂມາດຕະຖານ ເຕັກນິກ ຕາມການແນະນຳຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງຟາມລ້ຽງສັດ ຊຶ່ງອາດສົ່ງ ຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ, ອົງການຄຸ້ມຄອງຟາມລ້ຽງ ສັດ ມີສິດສັ່ງຍົກເລີກ ພ້ອມທັງນຳສະເໜີຂຶ້ນເທິງຖັດຕົນ ຖອນໃບອະນຸຍາດ ດ້ານເຕັກນິກຟາມລ້ຽງສັດແລະໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດຈາກຂະແໜງ ການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 3 ມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງສັດ

ມາດຕາ 9 ການກຳນົດມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງສັດ

ການກຳນົດມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງສັດ ປະກອບດ້ວຍ: ມາດຕະຖານລວມ ແລະມາດຕະຖານສະເພາະ.

ມາດຕະຖານລວມ ແມ່ນມາດຕະຖານເຕັກນິກກ່ຽວກັບການສ້າງຕັ້ງ ແລະດຳເນີນກິດຈະການຟາມ ເຊັ່ນ: ອົງປະກອບຂອງຟາມລ້ຽງສັດ, ການຈັດການກ່ຽວກັບຟາມ, ອາຫານສັດ, ນ້ຳໃຊ້, ບຸກຄະລາກອນ, ສຸຂະພາບສັດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະມາດຕະການສຸກເສີນອື່ນໆ.

ມາດຕະຖານສະເພາະ ແມ່ນມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງສັດ ຕາມຊະນິດສັດ, ຂະໜາດ ແລະຈຸດປະສົງສະເພາະຂອງຟາມລ້ຽງສັດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງງົວນົມ, ມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງງົວຊີ້ນ, ມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງໝູພໍ່ແມ່ພັນ, ມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງໝູຊີ້ນ, ມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງແບ້, ມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງໄກ່ແມ່ໄຂ່, ຟາມລ້ຽງໄກ່ໄຂ່, ມາດຕະຖານຟາມເປັດໄຂ່, ມາດຕະຖານຟາມໄກ່ຊີ້ນ, ມາດຕະຖານຟາມນົກກະທາ ແລະອື່ນໆ.

ມາດຕາ 10 ອົງປະກອບ ຂອງຟາມລ້ຽງສັດ

ຟາມລ້ຽງສັດ ຕ້ອງມີອົງປະກອບພື້ນຖານສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

1. ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງຟາມລ້ຽງສັດ:

- ຫ່າງຈາກໂຮງຂ້າສັດ ຫລືຕະຫລາດສັດຂອງຊຸມຊົນ ຢ່າງໜ້ອຍ 5 ກິໂລແມັດ;
- ສາມາດກັນ ແລະຄວບຄຸມ ການແຜ່ລະບາດຂອງເຊື້ອພະຍາດ ຈາກພາຍນອກເຂົ້າສູ່ໃນຟາມ;
- ເປັນບໍລິເວນທີ່ປອດໄປ່ງ ສາມາດຖ່າຍເທອາກາດໄດ້ດີ;

- ມີແຫລ່ງນໍ້າສະອາດ ຢ່າງພຽງພໍຕະຫລອດປີ;
- ເປັນບໍລິເວນ ທີ່ບໍ່ມີນໍ້າຖ້ວມຂັງ;
- ໂກຈາກຊຸມຊົນ ແລະໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກອົງການປົກຄອງ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ຢູ່ໃນບ່ອນທີ່ມີເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມ ຫລື ມີລະບົບໄຟຟ້າເຂົ້າເຖິງ;
- ມີເນື້ອທີ່ເໝາະສົມກັບຈຳນວນໂຮງລ້ຽງສັດຂອງຟາມ ໂດຍມີ ການຈັດແບ່ງພື້ນທີ່ໃຫ້ເປັນສັດສ່ວນ ແລະ ມີແຜນຜັງການຈັດ ວາງສິ່ງປຸກສ້າງພາຍໃນຟາມ ເປັນຕົ້ນ: ໂຮງ ຫລື ຄອກລ້ຽງສັດ, ອາຄານສຳນັກງານ, ເຮືອນພັກ, ຮົ່ວກັ້ນພາຍໃນ, ບ່ອນລ້າງ ແລະ ອະນາໄມ ຫລື ປຸງນຳຖ່າຍເຄື່ອງນຸ່ງ, ບ່ອນເກັບ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ, ສາງ ຫລືບ່ອນປະລິມອາຫານສັດ, ບ່ອນທຳລາຍຊາກສັດ ແລະ ບ່ອນບຳບັດ ແລະ ກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຟາມ.

2. ລັກສະນະຂອງຟາມລ້ຽງສັດ:

- ຮົ່ວ ຄວນໃຫ້ຫ່າງຈາກໂຮງລ້ຽງສັດ ຢ່າງໜ້ອຍ 10 ແມັດ ແລະ ມີຄວາມສູງ ທີ່ສາມາດປ້ອງກັນສັດ ບໍ່ໃຫ້ໂດດ ຫລືລອດເຂົ້າໄປ ໃນຟາມໄດ້;
- ປະຕູເຂົ້າຟາມ ໃຫ້ແຍກຕ່າງຫາກ ສຳລັບຄົນ ແລະຍານພາຫະ ນະ ພ້ອມທັງໃຫ້ມີລະບົບກຳຈັດຂ້າເຊື້ອສຳລັບຄົນ ແລະຍານ ພາຫະນະ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;
- ສາງເກັບຮັກສາອາຫານ ຕ້ອງສ້າງຢ່າງແຂງແຮງ, ຖາວອນ, ປິດ ໄດ້ຢ່າງສະນິດ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ ໝູ ຫລື ນົກ ເຂົ້າໄປໄດ້ ແລະສາມາດ ຂ້າເຊື້ອ ຫລືອົມຢາຂ້າເຊື້ອ ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ຢູ່ພາຍໃນ ສາງຕ້ອງມີຊັ້ນວາງອາຫານສັດ ໃຫ້ສູງຈາກພື້ນ ຢ່າງໜ້ອຍ 10 ຊັງຕີແມັດ;
- ຕູ້ຢາ ຕ້ອງຕິດຕັ້ງໄວ້ໃນຫ້ອງອຸປະກອນທີ່ມີປະຕູລັອກກະແຈໄດ້;

- ໂຮງລ້ຽງສັດ ຕ້ອງສ້າງດ້ວຍວັດຖຸແຂງແຮງ ຄົງທົນ, ໂຮງລ້ຽງສັດ ບາງຊະນິດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໂຮງລ້ຽງສັດປົກ ເບື້ອງເທິງຂອງຝາ ໂຮງລ້ຽງສັດ ຕ້ອງແອ້ມດ້ວຍຕາໜ່າງທີ່ສາມາດປ້ອງກັນນົກໄດ້, ໂຮງລ້ຽງສັດຕ້ອງມີອ່າງຂ້າເຊື້ອເກີບຢູ່ຕໍ່ໜ້າປະຕູທາງເຂົ້າແລະ ຮອບໂຮງລ້ຽງສັດ ຕ້ອງເທກັນເບື້ອນ ດ້ວຍຊີມັງ ທີ່ມີຄວາມກ້ວາງ ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ແມັດ ແລະຕ້ອງມີຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ ຂະໜາດຄວາມ ກ້ວາງ 30 ຊັງຕີແມັດ;
- ບ້ານພັກ ຕ້ອງຢູ່ນອກພື້ນທີ່ລ້ຽງສັດ;
- ພື້ນທີ່ທຳລາຍຊາກສັດ ຄວນຢູ່ເບື້ອງທ້າຍຂອງຟາມ ແລະຫ່າງ ຈາກໂຮງລ້ຽງສັດ ຢ່າງໜ້ອຍ 15 ແມັດ.

3. ລັກສະນະຂອງໂຮງລ້ຽງສັດ:

- ຕ້ອງມີໂຄງສ້າງ ແລະສິ່ງປະກອບທີ່ແຂງແຮງ ແລະປຸກສ້າງຕາມ ລວງຍາວ ໄປຕາມທິດຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກ;
- ສະພາບໂຮງລ້ຽງສັດ ຕ້ອງໂລ່ງ, ລົມສາມາດຜ່ານໄດ້ສະດວກ ມີຂະໜາດເໝາະສົມກັບຄອກ ແລະ ຈຳນວນສັດແຕ່ລະກຸ່ມ, ຖືກຫຼັກສຸຂານາໄມ ແລະໃຫ້ສັດຢູ່ຢ່າງສະບາຍ ໂດຍມີໄລຍະ ຫ່າງທີ່ເໝາະສົມ;
- ເຊິ່ງໜ້າປະຕູໂຮງລ້ຽງສັດ ຕ້ອງມີອ່າງຂ້າເຊື້ອເກີບ ແລະປະຕູ ຕ້ອງໃຫ້ສາມາດອັດລ້ອກດ້ວຍກຸນແຈໄດ້;
- ໂຮງລ້ຽງສັດລະບົບປິດ ຕ້ອງມີລະບົບຄວບຄຸມອຸນຫະພູມ, ຄວາມ ຊຸ່ມ ແລະການລະບາຍອາກາດ ທີ່ດີ ໂດຍມີຝາປິດຮອບໂຮງ ລ້ຽງສັດທີ່ເຮັດດ້ວຍວັດຖຸເໝາະສົມ ເຊັ່ນ: ຜ້າຢາງປະລາສະຕິກ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດບັງຄັບທິດທາງຂອງລົມ, ມີການລະບາຍອາກາດ ໄດ້ດີ ແລະການອອກແບບໃຫ້ ມີການເປີດ-ປິດສະດວກໃນກໍ ລະນີໄຟຟ້າບໍ່ມາ;

- ການໝູນວຽນຂອງອາກາດ, ຝຸ່ນລະອອງ, ອຸນຫະພູມ, ຄວາມຊຸ່ມ ຫລືອາຍແກັດ ພາຍໃນໂຮງ ລ້ຽງສັດແບບປິດ ຕ້ອງມີບໍ່ໃຫ້ເກີນກຳນົດ ທີ່ຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັດໄດ້;
- ໂຮງລ້ຽງສັດ ຕ້ອງມີແສງສະຫວ່າງພຽງພໍ ຫລືມີລະບົບຄວບຄຸມແສງສະຫວ່າງ ແລະການຖ່າຍເທ ອາກາດໄດ້ດີ.

4. ລັກສະນະຂອງຄອກລ້ຽງ ຫລືກົງລ້ຽງສັດ:

- ສ້າງດ້ວຍວັດຖຸທີ່ແໜ້ນແກ່ນ, ສາມາດທຳຄວາມສະອາດອະນາໄມ ຫລືຂ້າເຊື້ອໄດ້ງ່າຍ ແລະມີຂະໜາດເໝາະສົມກັບຈຳນວນສັດລ້ຽງ;
- ບັນຈຸສັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກຳນົດໝາຍເຕັກນິກທີ່ກຳນົດໄວ້ ແລະຮັບປະກັນໃຫ້ສັດ ຢູ່ຢ່າງສະບາຍ ແລະບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ ຫລືເຮັດໃຫ້ສັດໄດ້ຮັບບາດເຈັບ.

ມາດຕາ 11 ການຈັດການຟາມ

ການຈັດການຟາມລ້ຽງສັດ ແມ່ນການບໍລິຫານຈັດການຢູ່ພາຍໃນໂຮງລ້ຽງສັດ, ອຸປະກອນ, ການຈັດການຢູ່ພາຍນອກໂຮງລ້ຽງສັດ ແລະການຈັດການລະບົບທັງໝົດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລ້ຽງສັດຢູ່ໃນຟາມລ້ຽງສັດ ເຊັ່ນ:

1. ການຈັດການໂຮງລ້ຽງສັດ:

- ຕ້ອງມີລະບົບທຳຄວາມສະອາດ ແລະຂ້າເຊື້ອໂຮງລ້ຽງສັດ, ກົງລ້ຽງສັດ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;
- ຕ້ອງມີລະບົບກະກຽມໂຮງລ້ຽງສັດ, ຄອກ ຫລືອຸປະກອນສຳລັບລ້ຽງສັດ ກ່ອນນຳສັດເຂົ້າມາລ້ຽງ ໃນແຕ່ລະຊຸດ.

2. ການປະຕິບັດງານໃນໂຮງລ້ຽງສັດ:

- ປ່ຽນເກີບໂດຍໃສ່ເກີບ ທີ່ຈັດໄວ້ໃນໂຮງລ້ຽງສັດເທົ່ານັ້ນ;
- ກ່ອນເຂົ້າໂຮງລ້ຽງສັດ ຕ້ອງຂ້າເຊື້ອເກີບ ດ້ວຍນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອທີ່ມີປະສິດທິພາບ;

- ກ່ອນເຂົ້າໄປປະຕິບັດງານ ຕ້ອງລ້າງມືດ້ວຍສະບູ ແລະຂ້າເຊື້ອດ້ວຍນໍ້າເຫຼົ້າ;
- ເຄື່ອງມືອຸປະກອນໃນຟາມ ຕ້ອງລ້າງ ແລະຂ້າເຊື້ອປະໄວ້ໃຫ້ແທ້ງກ່ອນນໍາເຂົ້າໄປໃຊ້;
- ເຄື່ອງນຸ່ງທີ່ໃຊ້ຢູ່ໃນໂຮງລ້າງສັດ ຕ້ອງບໍ່ນໍາອອກນອກຟາມ, ຕ້ອງຊັກ ແລະຂ້າເຊື້ອ ຫລັງການນໍາໃຊ້ທຸກຄັ້ງ;
- ຈັດແບ່ງພື້ນທີ່ໂຮງລ້າງສັດຢ່າງຊັດເຈນ ແລະຫລີກເວັ້ນການນໍາໃຊ້ພື້ນທີ່ ແລະເຄື່ອງມືບົນເປກັນ;
- ການເຂົ້າໄປປະຕິບັດງານໃນໂຮງລ້າງສັດ ຕ້ອງເລີ່ມເຮັດຈາກບ່ອນທີ່ສະອາດ ໄປຫາບ່ອນທີ່ເປື້ອນ;
- ຕ້ອງໃຫ້ມີການພັກຄອກຕາມການກຳນົດ ຕາມຫລັກການປ້ອງກັນ ແລະຄວບຄຸມພະຍາດ;
- ຫລັງຈາກການທຳຄວາມສະອາດໂຮງລ້າງສັດແລ້ວ ຕ້ອງປະໃຫ້ແທ້ງ ແລະອັດປະຕູ ບໍ່ໃຫ້ຄົນ, ສັດເຂົ້າ ໄປບົນເປື້ອນອີກ;
- ວັດຖຸຮອງພື້ນຄອກ ຕ້ອງສະອາດ, ແທ້ງ ແລະນຳມາຈາກແຫລ່ງທີ່ໝັ້ນໃຈວ່າ ບໍ່ມີພະຍາດລະບາດ;
- ຝຸ່ນຝອຍ ແລະສິ່ງຮອງພື້ນ ຕ້ອງບໍ່ໃຫ້ຟຸ່ງກະຈາຍ, ການຂົນສົ່ງວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງມີການປົກຄຸມ;
- ອາຈົມສັດ ແລະສິ່ງຮອງພື້ນທີ່ໃຊ້ແລ້ວ ຕ້ອງນໍາໄປໄວ້ໃນບ່ອນເກັບມ້ຽນສະເພາະ ແລະບໍ່ໃຫ້ນໍາ ເອົາສິ່ງຮອງ ພື້ນທີ່ໃຊ້ແລ້ວນໍາມາໃຊ້ຄືນອີກ.

3. ການປະຕິບັດເພື່ອກຽມຄວາມພ້ອມກ່ອນນໍາເອົາສັດເຂົ້າມາລ້າງໃໝ່:

- ຕ້ອງມີການດູແລໂຮງລ້າງສັດ ແລະອຸປະກອນການລ້າງສັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫລັກສຸຂານາໄມ;
- ຄອກສັດ ແລະຮາງອາຫານ ຕ້ອງໃຫ້ສະອາດ ແລະແທ້ງດີ;

- ບັບສະພາບແວດລ້ອມພາຍໃນໂຮງລ້ຽງສັດ ໃຫ້ສະດວກໃນການປະຕິບັດງານ;
- ມີການບຳລຸງຮັກສາໂຮງລ້ຽງສັດ ແລະຄອກສັດໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພຕໍ່ສັດ ແລະຕໍ່ຜູ້ປະຕິບັດງານ;
- ຫລັງຈາກນຳສັດອອກຈຳໜ່າຍແຕ່ລະຊຸດແລ້ວ ຕ້ອງລ້າງ, ອະນາໄມ ແລະຂ້າເຊື້ອຄອກສັດທຸກຄັ້ງ ແລະຕ້ອງໄດ້ພັກຄອກໄວ້ໃນເວລາອັນສົມຄວນກ່ອນນຳສັດຊຸດໃໝ່ເຂົ້າມາລ້ຽງ;
- ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນລ້ຽງສັດບາງຢ່າງໃນຟາມລ້ຽງສັດທັນສະໄໝທີ່ມີເຄື່ອງມື, ເຄື່ອງຈັກແບບອັດຕະໂນມັດເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ເຄື່ອງໃຫ້ອາຫານ, ເຄື່ອງໃຫ້ນ້ຳ, ເຄື່ອງປັບອຸນຫະພູມ, ເຄື່ອງລະບາຍອາກາດ ແລະເຄື່ອງຄວບຄຸມເອເລັກໂຕຼນິກຕ່າງໆ ຕ້ອງມີການກວດກາທຸກມື້ ຫາກມີບັນຫາກໍຕ້ອງສ້ອມແປງ ຫລື ມີເຄື່ອງມືສຳຮອງໄວ້ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສັດມີຄວາມເປັນຢູ່ຢ່າງສະບາຍ;
- ມີການຕິດຕັ້ງດອກໄຟໃຫ້ແສງສະຫວ່າງຢ່າງທີ່ວ່າເຖິງພາຍໃນໂຮງລ້ຽງສັດ ພ້ອມທັງກວດກາລະບົບ ໃຫ້ແສງສະຫວ່າງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

4. ການຈັດການຢູ່ບໍລິເວນອອ້ມຮອບໂຮງລ້ຽງສັດ:

- ບໍ່ຄວນລ້ຽງສັດຊະນິດອື່ນ ປະປົນຢູ່ນຳ;
- ຕ້ອງປະຕິບັດມາດຕະການປ້ອງກັນສັດທີ່ເປັນພາຫະນຳເຊື້ອພະຍາດເຂົ້າໄປໃນໂຮງລ້ຽງສັດ;
- ບໍລິເວນອອ້ມຮອບ ຫ່າງຈາກໂຮງລ້ຽງສັດ ຢ່າງໜ້ອຍ 3 ແມັດ ຕ້ອງຕັດຫ້ຍາໃຫ້ສັ້ນ, ປັດກວາດ ແລະເກັບມ້ຽນສິ່ງເສດເຫຼືອຕ່າງໆໃຫ້ກຽງສະອາດ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ສັດອື່ນອາໄສຢູ່;
- ບໍ່ຄວນປູກຕົ້ນໄມ້ ໃກ້ກັບໂຮງລ້ຽງສັດ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ສັດອື່ນປົນໂຕ່ເຂົ້າໄປໃນໂຮງເຮືອນ ຍົກເວັ້ນໂຮງລ້ຽງສັດໃຫຍ່.

5. ການຄຸ້ມຄອງສັດລ້ຽງພາຍໃນຟາມ:

- ຕ້ອງຈັດຫາແນວພັນສັດທີ່ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງດີ, ຈະເລີນເຕີບໂຕໄວ ຈາກແຫລ່ງທີ່ມີປະຫວັດທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ວ່າເປັນບ່ອນທີ່ປອດພະຍາດ ເຂົ້າມາລ້ຽງໃນຟາມ;
- ໃນກໍລະນີນໍາໃຊ້ນໍາເຊື່ອສົດ ຫລືແຊ່ເຢັນ, ໄຂ່ເຊື່ອ ຫລືຕົວອ່ອນ, ຕ້ອງນໍາມາຈາກແຫລ່ງຜະລິດ ທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະຕ້ອງມີໃບຢັ້ງຢືນຄຸນນະພາບ ຈາກອົງການກ່ຽວຂ້ອງຂອງຜູ້ຜະລິດເຂົ້າມານໍາໃຊ້ຢູ່ ພາຍໃນຟາມ;
- ການລ້ຽງສັດພັນຊື່ນເພື່ອຈໍາໜ່າຍຄວນປະຕິບັດຫລັກການ ເຂົ້າໝົດອອກໝົດ;
- ເມື່ອສັດເຈັບປ່ວຍ ຄວນເອົາໃຈໃສ່ແຍກ ແລະຕິດຕາມປິ່ນປົວຢ່າງທັນການ ຫລືຖ້າພົບເຫັນສັດຕາຍ ຕ້ອງແຍກເກັບໄວ້ ໃນສະຖານທີ່ທີ່ຮັບປະກັນ ບໍ່ໃຫ້ສັດອື່ນທີ່ອາດເປັນໂຕນໍາເຊື່ອພະຍາດເຂົ້າໄປປົນເປື້ອນແລະຕ້ອງຮີບຮ້ອນນໍາເອົາໄປກວດສອບ ຫລືທໍາລາຍຖິ້ມໂດຍດ່ວນ;
- ຖ້າມີການນໍາສັດຕາຍອອກນອກຟາມ ຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ການດູແລຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ;
- ການທໍາລາຍ ຕ້ອງໄດ້ນໍາໃຊ້ວິທີການທີ່ເໝາະສົມ ເຊັ່ນ: ເຜົາ, ຝັງ ຫລືວິທີອື່ນທີ່ສາມາດຂ້າເຊື່ອໄດ້.

6. ການຈັດການກ່ຽວກັບພາຫະນະ:

- ຟາມລ້ຽງສັດ ຄວນມີພາຫະນະຮັບໃຊ້ ແລະມີການອະນາໄມຂ້າເຊື່ອຕາມຄວາມເໝາະສົມ;
- ຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດໃຫຍ່ ຄວນມີການແຍກພາຫະນະສະເພາະທີ່ຮັບໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນຟາມ ແລະ ນອກຟາມ ແລະຕ້ອງມີການກໍານົດບ່ອນຈອດພາຫະນະຢ່າງຊັດເຈນ;

- ອ່າງ ຫລືສະຖານທີ່ເປັນບ່ອນຂ້າເຊື້ອພາຫະນະ ຕ້ອງກໍ່ສ້າງ ດ້ວຍສີມັງ, ມີຄວາມແຂງແຮງທົນທານ ແລະທຳຄວາມສະອາດ ໄດ້ງ່າຍ;
- ຕ້ອງຂ້າເຊື້ອພາຫະນະໃຫ້ທົ່ວເຖິງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຕີນລົດ ແລະແຜ່ນຮອງພື້ນພາຫະນະ;
- ຕ້ອງມີການຄວບຄຸມ ແລະຫລີກເວັ້ນບໍ່ໃຫ້ຂອງເສຍ ທີ່ເກີດຈາກ ການລ້າງ ຫລືການຂ້າເຊື້ອພາຫະນະເຂົ້າໄປໃນໂຮງລ້າງສັດ.

7. ການສ້າງລະບົບການບັນທຶກຂໍ້ມູນ:

ຜູ້ປະກອບການລ້າງສັດ ຕ້ອງດຳເນີນການບັນທຶກຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການ ລ້າງສັດຂອງຕົນຢ່າງຮອບຄອບ ແລະໃຫ້ບັນທຶກລາຍລະອຽດ ດັ່ງນີ້:

- ທະບຽນປະຫວັດຂອງພໍ່ແມ່ພັນສັດ;
- ການໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ, ຢາຂ້າເຊື້ອ, ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຢາກັນພະຍາດ;
- ແຍກ ຈຳນວນສັດ ເປັນກຸ່ມສັດທີ່ມີຢູ່ໃນຟາມ;
- ສະພາບການເກີດພະຍາດລະບາດ, ຊີ້ພະຍາດ, ອັດຕາການ ຕາຍ, ອັດຕາການເຈັບ, ວັນເດືອນປີທີ່ ເກີດພະຍາດ, ປະຫວັດ ການບົ່ງມະຕິພະຍາດ, ຈຳນວນສັດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ລວມທັງ ການແກ້ໄຂປິ່ນປົວ;
- ການນຳສັດເຂົ້າມາລ້າງໃໝ່ ຕ້ອງສ້າງເປັນລະບົບ ໃຫ້ສາມາດ ຈຳແນກສັດທີ່ນຳເຂົ້າມາໃໝ່ ຊຶ່ງຕ້ອງບັນທຶກຈຳນວນ, ນ້ຳເບີ, ວັນເດືອນປີ ທີ່ຮັບເຂົ້າມາ ແລະແຫລ່ງທີ່ມາ;
- ການນຳໃຊ້ອາຫານສັດ, ການປ່ຽນອາຫານ, ຄຸນນະພາບອາ ຫານສັດ, ລວມທັງຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ທັງຫຍ້າ ຫລືພືດອາຫານສັດ;
- ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ຫລືການກວດສອບຄຸນນະພາບນ້ຳ;
- ການຕິດຕາມສັດທີ່ເປັນພາຫະ;

- ບັນຊີອຸປະກອນສັດຕະວະແພດທີ່ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນຟາມ;
- ການເຂົ້າອອກ ແລະເຫດຜົນຂອງຄົນ ແລະພາຫະນະ;
- ການຄວບຄຸມພະຍາດ ແລະການວາງມາດຕະການຄວາມສ່ຽງດ້ານຊີວະພາບ;
- ການຕິດຕາມຂໍ້ມູນຂອງຜົນຜະລິດ, ການໄລ່ລຽງ ຫລືການວິເຄາະດ້ານເສດຖະກິດກ່ຽວກັບລາຄາສັດ, ອາຫານສັດ ລວມທັງພັນສັດ.

8. ຄູ່ມື ການຈັດການຟາມລ້ຽງສັດ:

- ເອກະສານຄູ່ມືການຈັດການຟາມ ທີ່ບົ່ງຊີ້ລາຍລະອຽດສຳລັບການປະຕິບັດງານພາຍໃນຟາມ;
- ຄູ່ມືແຜນການການຜະລິດທີ່ເປັນຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ;
- ເອກະສານການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງ, ຈຸດວິກິດ ແລະອັນຕະລາຍ;
- ຜົນການກວດກາ ຕິດຕາມແຜນການຜະລິດ;
- ເອກະສານການຈັດການຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຊີວະ;
- ຄູ່ມືຫລັກການ ແລະວິທີການລ້ຽງສັດ.

ມາດຕາ 12 ການຈັດການດ້ານອາຫານສັດ

ການຈັດການດ້ານອາຫານສັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ອາຫານສຳເລັດຮູບ ຕ້ອງຊື້ຈາກໂຮງງານ ຫລືຜູ້ປະກອບການຂາຍອາຫານສັດ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ກໍລະນີປະສົມອາຫານສັດໃຊ້ເອງ ຕ້ອງຊື້ອາຫານເຂັ້ມຂຸ້ນທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານອາຫານ, ວິຕາມິນ ແລະ ແຮ່ທາດຄົບຖ້ວນ ຈາກໂຮງງານ ຫລືຜູ້ປະກອບການຂາຍອາຫານສັດທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ສູດອາຫານປະສົມ ຕ້ອງມີຄຸນນະພາບມາດຕະຖານຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນປຶ້ມຄູ່ມືມາດຕະຖານຄຸນນະພາບອາຫານສັດ ແລະສູດອາຫານສັດ ເລກທີ 0380/ກປ2001, ລົງວັນ ທີ 14 ພຶດສະພາ 2001;

2. ການຂົນສົ່ງອາຫານສັດ ຕ້ອງຂົນສົ່ງດ້ວຍຍານພາຫະນະທີ່ສະອາດ, ແຫ້ງ ແລະຂົນສົ່ງຕາມເສັ້ນທາງ ທີ່ກຳນົດໄວ້;
3. ມີສາງເກັບອາຫານສັດ ແຍກໄວ້ຕ່າງຫາກ ແລະທ້ອງເກັບອາຫານສັດ ຕ້ອງສາມາດຮັກສາຄຸນນະພາບ ຂອງອາຫານສັດໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມ, ສາງຕ້ອງສະອາດ, ແຫ້ງ ແລະສາມາດປ້ອງກັນແມງໄມ້ ແລະ ພາຫະນຳເຊື້ອຕ່າງໆ, ມີຖານຮອງພື້ນເພື່ອໃຫ້ອາກາດຖ່າຍເທໄດ້ສະດວກ ຖ້າຮັກສາວັດຖຸດິບທີ່ເປັນວິຕາມິນ ແລະແຮ່ທາດຕ່າງໆ ເພື່ອນຳໃຊ້ປະສົມອາຫານສັດ ໃຫ້ເກັບມ້ຽນໃນທ້ອງປັບອາກາດ, ຖ້າພົບອາຫານສັດຕົກເຮັດຢູ່ໃນສາງ ຕ້ອງອະນາໄມທຳຄວາມສະອາດ ໂດຍທັນທີ;
4. ຖົງບັນຈຸອາຫານສັດ ຕ້ອງແຫ້ງ, ສະອາດ, ກັນຄວາມຊຸ່ມໄດ້, ບໍ່ມີສານປົນເປື້ອນ ຫລືສານເຄືອບອື່ນ ຫລືວັດຖຸມີພິດ, ບຸ່ຍ ຫລືວັດຖຸອື່ນທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັດ, ບໍ່ມີສານຕົກຄ້າງຂອງວັດຖຸປົນເປື້ອນທີ່ເຮັດໃຫ້ອາຫານສັດເຊື້ອມຄຸນນະພາບ;
5. ກໍລະນີ ທີ່ບັນຈຸອາຫານສັດໃນສາງໃສ່ໂລ ຕ້ອງມີການທຳຄວາມສະອາດໃນຖົງໃສ່ໂລທຸກຄັ້ງກ່ອນ ນຳເອົາອາຫານຊຸດໃໝ່ມາໃສ່;
6. ຕ້ອງມີການກວດກາຄຸນນະພາບອາຫານສັດ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ໂດຍການສຸ່ມເອົາຕົວຢ່າງອາຫານສັດສົ່ງ ເຂົ້າທ້ອງວິໄຈອາຫານສັດ ທີ່ສາມາດເຊື້ອຖືໄດ້ ເພື່ອກວດກາວິເຄາະຄຸນນະພາບອາຫານສັດ ຢ່າງເປັນປະຈຳ, ຈົດບັນທຶກ ແລະຕົວຢ່າງນັ້ນ ຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ ຢ່າງໜ້ອຍ 2 ປີ ເພື່ອສາມາດກວດກາຄືນໄດ້;
7. ຫລືກລ້ຽງການນຳເອົາອາຫານຈາກຟາມໜຶ່ງໄປລ້ຽງສັດອີກຟາມໜຶ່ງ ແຕ່ຖ້າຫາກຈຳເປັນ ກໍຕ້ອງມີການຮັບປະກັນຄວບຄຸມບໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນຈາກຟາມໜຶ່ງໄປອີກຟາມໜຶ່ງ;
8. ອາຫານທີ່ໃຊ້ລ້ຽງສັດ ຕ້ອງມີຄຸນນະພາບ ແລະ ໃຫ້ສັດກິນແຕ່ລະລຸ້ນອາຍຸ ຢ່າງເໝາະສົມ;

9. ຕ້ອງຫລີກເວັ້ນການນຳໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອ ປະສົມໃສ່ອາຫານສັດທີ່ມີຈຸດປະສົງໃຫ້ເປັນສານກະຕຸ້ນການ ຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງສັດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ມີການປະເມີນຄວາມສ່ຽງດ້ານຄວາມປອດໄພຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງສັດ ຫລືຜູ້ບໍລິໂພກ ຫລືຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມີການຢັ້ງຢືນ ແລະແນະນຳໃຫ້ນຳໃຊ້ຢານັ້ນປະສົມລົງໃສ່ໃນອາຫານ ສັດມາກ່ອນ;
10. ບໍ່ເອົາສິນສ່ວນຈາກສັດຄັ້ງເອື້ອງ ນຳໄປເປັນສ່ວນປະກອບຂອງອາຫານສັດຄັ້ງເອື້ອງ;
11. ການລ້ຽງສັດຄັ້ງເອື້ອງໃນທົ່ງຫຍ້າ ຕ້ອງມີການນຳໃຊ້ທົ່ງຫຍ້າຢ່າງຖືກວິທີ ໂດຍແບ່ງຕອນ ໃຫ້ສັດ ໄດ້ກິນແບບໝູນວຽນ ເພື່ອນຳໃຊ້ທົ່ງຫຍ້າຢ່າງມີປະສິດຕິຜົນ ແລະຫລຸດຜ່ອນວົງຈອນຂອງພະຍາດກາຝາກ ໂດຍມີການຕິດຕາມບັນທຶກຮອບວຽນການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະຈຳນວນສັດທີ່ໃຫ້ເຂົ້າໄປກິນໃນແຕ່ ລະຮອບຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ;
12. ຫລີກເວັ້ນການນຳເອົາສັດໄປລ້ຽງໃສ່ທົ່ງຫຍ້າທີ່ຕິດກັບບ່ອນຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອ ຫລືແຫລ່ງກໍ່ສ້າງທີ່ຈະສ້າງ ໂອກາດໃຫ້ສັດກິນອາຫານທີ່ບົນເປື້ອນວັດຖຸ ຫລືໂລຫະເຂົ້າໄປໃນຮ່າງກາຍ ຊຶ່ງຈະກໍ່ໃຫ້ສັດເປັນອັນຕະລາຍໄດ້;
13. ຄວນລະວັງການບົນເປື້ອນຂອງສານເຄມີໃນອາຫານສັດ ຊຶ່ງຕ້ອງຫລີກເວັ້ນບັນຫາການບົນເປື້ອນ ຂອງ ຢາຂ້າຫຍ້າ, ຢາຂ້າແມງໄມ້ ແລະທາດເຄມີ ທີ່ຜູ້ຜະລິດ ຫລືຜູ້ປຸງແຕ່ງອາຫານປະສົມໃສ່ອາຫານສັດ, ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວນີ້, ຜູ້ລ້ຽງສັດຕ້ອງການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ໃນການນຳໃຊ້ສານເຫລົ່ານັ້ນຢູ່ໃນຂະບວນການລ້ຽງສັດຂອງຕົນ ໂດຍຕ້ອງປະຕິບັດຕາມວິທີການນຳໃຊ້ທີ່ຜູ້ຜະລິດແນະນຳຢ່າງເຄັ່ງຄັດ;
14. ມີການກວດກາອະນາໄມ ແລະຂ້າເຊື້ອເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ ໃນການໃຫ້ອາຫານ ແລະນ້ຳດື່ມດ້ວຍນ້ຳຢາຂ້າ ເຊື້ອທີ່ເໝາະສົມ ຢ່າງເປັນປະ

ຈຳ ເພື່ອປ້ອງກັນ ຫລືຫລຸດຜ່ອນການເກີດເຊື້ອພະຍາດ ແລະເຫັດ
ລາ ຫລືເກີດບັນຫາການເປັນພິດຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 13 ການຈັດການນ້ຳໃຊ້ຢູ່ໃນຟາມລ້ຽງສັດ

ຟາມລ້ຽງສັດ ຕ້ອງມີການຈັດການນ້ຳໃຊ້ສຳລັບການລ້ຽງສັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຟາມລ້ຽງສັດ ຕ້ອງມີແຫລ່ງນ້ຳທີ່ສະດວກ;
2. ນ້ຳທີ່ນຳມາລ້ຽງສັດ ຕ້ອງມີພຽງພໍ, ເໝາະສົມສຳລັບລ້ຽງສັດ, ບໍ່ບົນ
ເປື້ອນກັບສິ່ງອັນຕະລາຍທີ່ເປັນ ຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງ
ສັດ, ຕ້ອງມີການກວດກາຄຸນນະພາບເປັນປະຈຳຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຄັ້ງ
ຕໍ່ປີ ໂດຍຫ້ອງທົດລອງທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງມີການ
ບຳບັດ ຫຼືປັບປຸງຄຸນນະພາບນ້ຳເສຍ ກ່ອນ ຈຶ່ງເອົາໄປລ້ຽງສັດ;
3. ອ່າງເກັບນ້ຳ ອາດຂ້າເຊື້ອດ້ວຍສານຄລໍຣິນ ດ້ວຍຄວາມເຂັ້ມຂຸນ
1-2 ສ່ວນ ໃນລ້ານສ່ວນ ຂອງນ້ຳ (ppm) ພາຍໃນໄລຍະເວລາ 2
ຊົ່ວໂມງເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງນຳໃຊ້ນ້ຳ;
4. ຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດໃຫຍ່ ຕ້ອງມີການກວດກາ ຢ່າງເປັນລະບົບ
ເຂັ້ມງວດ ແລະອາດມີການກວດກາການບົນເປື້ອນເຊື້ອຈຸລິນຊີຮ່ວມ
ນຳອີກດ້ວຍ;
5. ຟາມລ້ຽງສັດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນສັດປີກທີ່ທັນສະໄໝ ຕ້ອງມີການ
ອະນາໄມທີ່ສົ່ງນ້ຳລະຫວ່າງລຸ້ນ ຫລື ລະຫວ່າງຄອກ ໃຫ້ສະອາດຢູ່
ສະເໝີ.

ມາດຕາ 14 ມາດຕະຖານດ້ານບຸກຄະລາກອນ

ຟາມລ້ຽງສັດ ຕ້ອງມີບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການ
ກ່ຽວກັບການລ້ຽງສັດເປັນຢ່າງດີ ແລະ ມີຈຳນວນພຽງພໍກັບຕຳແໜ່ງງານ
ຕ່າງໆ ທີ່ສາມາດດູແລສັດໄດ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ. ຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດໃຫຍ່ ຄວນ
ປະກອບບຸກຄະລາກອນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຈັດການຟາມ ທີ່ຜ່ານການຮຽນດ້ານບໍລິຫານ ຫລື ດ້ານການລ້ຽງສັດ-ສັດຕະວະແພດ;
2. ສັດຕະວະແພດ ແລະ ນັກລ້ຽງສັດປະຈຳຟາມ ຫລື ເປັນທີ່ປຶກສາ ເພື່ອເປັນຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ຈັດການຟາມ;
3. ນັກວິຊາການທີ່ມີຄວາມຮູ້ວິຊາຊີບລ້ຽງສັດ ຊັ້ນກາງ ຫລື ຊັ້ນສູງ;
4. ຜູ້ລ້ຽງສັດທີ່ຮູ້ຈັກອ່ານພາສາລາວ ຫລື ພາສາຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ ໃນການດູແລ ສັດ ເປັນຜູ້ລ້ຽງສັດຕົວຈິງ;
5. ນັກວິຊາການດ້ານອື່ນ ຕາມຄວາມຈຳເປັນ.

ສຳລັບຟາມຂະໜາດກາງ ຕ້ອງມີສັດຕະວະແພດ ປະຈຳຟາມຢູ່ຟາມ ເພື່ອດູແລສຸຂະພາບສັດ ແລະສຸຂະພາບໄມພາຍໃນຟາມ. ສັດຕະວະແພດດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງມີໃບປະກາສະນິຍະບັດຊັ້ນສູງຂຶ້ນໄປ ແລະມີປະສົບການມາກ່ອນ.

ສຳລັບຟາມຂະໜາດນ້ອຍ ຕ້ອງມີວິຊາການລ້ຽງສັດທີ່ມີໃບປະກາສະນິຍະບັດຊັ້ນກາງຂຶ້ນໄປປະຈຳຢູ່ຟາມ, ສ່ວນຜູ້ລ້ຽງສັດຕົວຈິງ ແມ່ນກຳມະກອນທີ່ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມດ້ານການລ້ຽງສັດມາແລ້ວເປັນຢ່າງດີ.

ບຸກຄະລາກອນທັງໝົດເຫລົ່ານີ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດກາສຸຂະພາບເປັນປະຈຳ ຕາມຄວາມຈຳເປັນ.

ສຳລັບການປະຕິບັດງານຂອງບຸກຄະລາກອນ ຄວນເອົາໃຈໃສ່ ປະຕິບັດຫລັກການປະຕິບັດງານທີ່ດີ ດັ່ງນີ້:

1. ເຄົາລົບກົດລະບຽບຂອງຟາມຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ແລະປະຕິບັດແບບບໍ່ມີກໍລະນີຍົກເວັ້ນ;
2. ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະພາບ;
3. ຜູ້ລ້ຽງສັດຢູ່ໃນໂຮງລ້ຽງສັດ ຕ້ອງບໍ່ແມ່ນຄົນດຽວກັນກັບຜູ້ຈຳໜ່າຍສັດ ຫລືນຳເອົາສັດໄປຂາຍຢູ່ຕະຫລາດ ຫລືເອົາໄປໂຮງຂ້າສັດ;
4. ຜູ້ລ້ຽງສັດ ຕ້ອງບໍ່ລ້ຽງສັດເປັນການສ່ວນຕົວຢູ່ເຮືອນຂອງຕົນ ຫລື ໄປກ່ຽວຂ້ອງກັບສັດທີ່ຢູ່ນອກຟາມ;

5. ຖ້າເປັນໄປໄດ້ຜູ້ລ້ຽງສັດຄວນອາໄສຢູ່ກັບບ້ານພັກຂອງຟາມລ້ຽງສັດ;
6. ແຂກທີ່ມາຢາມຟາມ ຕ້ອງມີການບັນທຶກ ແລະພົບປະກັນຢູ່ສະຖານທີ່ທີ່ຈັດໄວ້ສະເພາະ;
7. ພະນັກງານຂັບລົດ ຕ້ອງບໍ່ເຂົ້າໄປໃນໂຮງລ້ຽງສັດ;
8. ພະນັກງານສ້ອມແປງ ທີ່ຜ່ານການສຳພັດກັບສັດອື່ນມາແລ້ວ ກໍ່ບໍ່ຄວນເຂົ້າໄປໃນຟາມ ຍົກເວັ້ນກໍລະນີ ສຸກເສີນ;
9. ຜູ້ສັກຢາວັກຊີນ ຕ້ອງເຮັດໜ້າທີ່ສັກຢາເທົ່ານັ້ນ ແລະຜູ້ຊ່ວຍຈັບສັດ ຕ້ອງເຮັດວຽກບໍລິເວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ກຳລັງດຳເນີນການສັກຢາເທົ່ານັ້ນ ບໍ່ຄວນເຂົ້າໄປເຂດອື່ນ ທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
10. ນັກວິຊາການ ທີ່ຈຳເປັນໄປບໍລິການຢູ່ຫລາຍຟາມໃນມື້ດຽວກັນ ຕ້ອງຍຶດຖືຫລັກການຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານຊີວະພາບຢ່າງເຄັ່ງຄັດ, ການເຂົ້າ-ອອກຟາມຕ້ອງເລີ່ມຈາກເຂດສະອາດໄປຫາເຂດເປື້ອນ ຖ້າຈຳເປັນ ກໍ່ສາມາດເຮັດຢູ່ເຂດເປື້ອນກ່ອນໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງອາບນ້ຳໃຫ້ສະອາດ ແລະປ່ຽນຖ່າຍເຄື່ອງນຸ່ງທີ່ ສະອາດໃໝ່ ຈຶ່ງເຂົ້າໄປໃນເຂດສະອາດໄດ້.

ມາດຕາ 15 ການຈັດການດ້ານສຸຂະພາບສັດ

ການຈັດການດ້ານສຸຂະພາບສັດ ແມ່ນການນຳໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆ ດ້ານສັດຕະວະແພດ ເຊັ່ນ: ການປ້ອງກັນ ແລະຄວບຄຸມພະຍາດ, ການປິ່ນປົວພະຍາດສັດ ແລະການຄວບຄຸມສັດທີ່ເປັນພາຫະນຳເຊື້ອພະຍາດ ບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າ ມາສຳພັດກັບສັດໃນຟາມ ໂດຍມີການຈັດການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກັນ, ຄວບຄຸມ ພະຍາດສັດຢູ່ໃນຟາມ:
  - ຟາມລ້ຽງສັດ ຕ້ອງມີລະບົບເຝົ້າລະວັງ, ກັນ ແລະຄວບຄຸມພະຍາດສັດ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;
  - ຟາມລ້ຽງສັດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດໃຫຍ່

ຕ້ອງມີສັດຕະວະແພດ ຫລືມີທີ່ປຶກ ສາດ້ານສຸຂະພາບສັດປະຈຳ
ຟາມ ແລະຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ລ້ຽງສັດປະຈຳຢູ່ຟາມ ເປັນຜູ້ຊ່ວຍສັດ
ຕະວະແພດເພື່ອຮັບຜິດຊອບຕິດຕາມສະພາບຂອງສັດທັງເປັນ
ຜູ້ລາຍງານໃຫ້ແກ່ສັດຕະວະແພດປະຈຳຟາມຮັບຊາບສະພາບ
ຂອງຟາມໃນແຕ່ລະວັນ;

- ຕ້ອງສ້າງລະບຽບກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍ, ເຂົ້າ-
ອອກຟາມ ແລະໃຫ້ທຸກຄົນປະຕິບັດຕາມກົດລະບຽບດັ່ງກ່າວ
ຢ່າງເຂັ້ມງວດ ໂດຍບໍ່ມີການຍົກເວັ້ນ, ແຂກຄົນ ແລະສັດຈະນຳ
ເຂົ້າມາໃນຟາມ ຕ້ອງຜ່ານທາງປະຕູ ທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າເທົ່ານັ້ນ;
- ຂ້າເຊື້ອຍານພາຫະນະ ແລະບຸກຄົນ ໂດຍສະເພາະຢູ່ຕາມຈຸດ
ເຂົ້າ-ອອກ ທີ່ສ່ຽງຕໍ່ການນຳເຊື້ອພະຍາດເຂົ້າສູ່ຟາມ ຫລືຄອກສັດ;
- ນຸ່ງເຄື່ອງເຮັດວຽກ ແລະເກີບໂບກ ທີ່ສະອາດ ສຳລັບບຸກຄົນທີ່
ອະນຸຍາດ ໃຫ້ເຂົ້າໄປໃນຟາມ ເປັນຄັ້ງຄາວ ນັບທັງວິຊາການ
ລ້ຽງສັດ-ສັດຕະວະແພດ ແລະກຳມະກອນ ທີ່ເຮັດວຽກໃນຄອກ
ສັດ, ເຄື່ອງນຸ່ງດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງກຽມພ້ອມໄວ້ໃກ້ກັບທາງເຂົ້າ ພ້ອມ
ທັງມີກ້ອນນ້ຳ ຫລືອ່າງລ້າງມື ແລະອ່າງ ຂ້າເຊື້ອພື້ນເກີບຕ້ອງ
ຢູ່ຕໍ່ໜ້າຄອກສັດ;
- ກັກກັນສັດທີ່ນຳເຂົ້າມາໃໝ່ໄວ້ສະຖານທີ່ຕ່າງຫາກໃນກຳນົດ
ເວລາທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຕິດຕາມອາການ ແລະກວດກາສຸຂະພາບ
ຫລືນຳໃຊ້ມາດຕະການອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ ກ່ອນນຳເອົາສັດ
ເຂົ້າ ໄປລ້ຽງຢູ່ໃນຟາມ;
- ຮັບປະກັນໃຫ້ສັດ ໄດ້ປັບຕົວເຂົ້າກັບສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ອາ
ຫານໃນກໍລະນີທີ່ນຳສັດເຂົ້າມາລ້ຽງໃໝ່ ຫລືປ່ຽນສູດອາຫານໃໝ່;
- ຕ້ອງທຳຄວາມສະອາດ ແລະຂ້າເຊື້ອຄອກສັດ, ອຸປະກອນ ແລະ
ວັດຖຸອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການ ລ້ຽງສັດ ຢ່າງເປັນປະຈຳ;

- ສັດໃນຟາມ ກໍຕ້ອງມີການກວດສຸຂະພາບ ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ;
- ມີການປ້ອງກັນ ແລະກຳຈັດສັດ ທີ່ຖືກເຊື້ອພະຍາດ;
- ຕ້ອງມີການສັກຢາກັນພະຍາດສັດ ໃຫ້ແກ່ສັດຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ເປັນບົກກະຕິຕາມການແນະນຳ ຂອງຜູ້ດູແລຟາມ ເພື່ອສ້າງພູມ ຄຸ້ມກັນໃຫ້ແກ່ສັດ;
- ຖ້າມີອັດຕາການເຈັບ ຫລືຕາຍຂອງສັດຜິດບົກກະຕິ ຫລືສັດໃຫ້ ຜົນຜະລິດຕ່ຳ ໂດຍບໍ່ຮູ້ສາເຫດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ສັດຕະວະແພດຜູ້ ດູແລຟາມ ຫລືແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດຂອງລັດໂດຍ ດ່ວນ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາເຝົ້າລະວັງ ແລະເກັບຕົວຢ່າງສົ່ງໄປ ກວດຢູ່ຫ້ອງວິໄຈ ແລະຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ໃນການແຍກສັດລ້ຽງ ທີ່ ມີສຸຂະພາບດີອອກຈາກສັດທີ່ເຈັບປ່ວຍ ແລະມີມາດຕະການ ກັນ ຫລືປິ່ນ ປົວຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
- ຊາກສັດທີ່ຕາຍ ຫລືຖືກຂ້າທຳລາຍຍ້ອນພະຍາດ ຕ້ອງນຳໄປ ກຳຈັດທຳລາຍຕາມຫລັກວິຊາການ;
- ການທຳລາຍຊາກສັດແຕ່ລະຄັ້ງຕ້ອງມີການຕິດຕາມ ແລະ ບັນ ທຶກຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

2. ການປິ່ນປົວພະຍາດສັດ:

- ການນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ສຳ ລັບຂໍ້ຫ້າມທີ່ຜູ້ຜະລິດຢາໄດ້ໃຫ້ຄຳເຕືອນໄວ້ ແລະໃຫ້ປະຕິບັດ ຕາມວິທີການນຳໃຊ້ຢາ ທີ່ຜູ້ຜະລິດແນະນຳໄວ້ຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
- ການນຳໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອ ຕ້ອງນຳໃຊ້ຢ່າງລະມັດລະວັງ ແລະປະ ຕິບັດຕາມລະບຽບການນຳໃຊ້ຢາ ຕ້ານເຊື້ອທີ່ອົງການກ່ຽວຂ້ອງ ກຳນົດ ແລະປະຕິບັດຕາມການຊີ້ນຳຂອງສັດຕະວະແພດຜູ້ຄວບ ຄຸມຟາມ ຫລືທີ່ປຶກສາດ້ານການລ້ຽງສັດຢ່າງເຄັ່ງຄັດ;
- ການໃຊ້ຢາ ຕ້ອງມີການບັນທຶກ ແລະເກັບກຳຂໍ້ມູນຂອງການໃຊ້

ຢາເຊັ່ນ: ແຫລ່ງທີ່ມາ, ຊຸດຜະລິດ, ວັນເດືອນປີນຳໃຊ້ຢາ, ປະລິມານທີ່ໃຊ້, ສັດ ຫລືກຸ່ມສັດລ້ຽງທີ່ຖືກໃຊ້ຢາ ແລະໄລຍະເວລາຂອງ ຢາຕົກຄ້າງໃນຮ່າງກາຍສັດ;

- ຕ້ອງເກັບຮັກສາຢາສັດຕະວະແພດ ໄວ້ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ຜູ້ຜະລິດແນະນຳ;
- ນຳໃຊ້ອຸປະກອນສັດຕະວະແພດ ທີ່ຖືກຕ້ອງ, ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງສັດ, ພະນັກງານ ແລະກຳມະກອນ ຕ້ອງມີການກວດສອບປະລິມານ ຫລືບໍລິມາດຢາໃຫ້ແນ່ນອນກ່ອນນຳໃຊ້ ແລະ ຕ້ອງມີການອະນາໄມຂ້າເຊື້ອອຸປະກອນສັດຕະວະແພດ ຢ່າງເໝາະສົມທັງກ່ອນ ແລະຫລັງການນຳໃຊ້, ເກັບຮັກສາເຄື່ອງມືໄວ້ ບ່ອນທີ່ປອດໄພ ແລະທຳລາຍເຂັມ ແລະກ້ອງສິດຢາທີ່ໃຊ້ແລ້ວ ຫລືສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການນຳໃຊ້ຢາຢ່າງ ຖືກຫລັກການ.

3. ການຄວບຄຸມສັດທີ່ເປັນພາຫະນຳເຊື້ອພະຍາດ ບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າມາສຳພັດກັບສັດໃນຟາມ:

- ຟາມລ້ຽງສັດ ຕ້ອງມີລະບົບການກັ່ນ ແລະຄວບຄຸມສັດທີ່ເປັນພາຫະນຳເຊື້ອພະຍາດເປັນຢ່າງດີ ແລະ ຕ້ອງມີການຄວບຄຸມສັດຈຳພວກໝາ, ແມວ, ນົກ, ຫູ, ແມງໄມ້, ແມງວັນ ຫລືແມງຄູດເລືອດ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະສະໝໍ່າສະເໝີ;
- ການນຳໃຊ້ວັດຖຸຮອງພື້ນຄອກສັດ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ນຳມາຈາກແຫ່ລາງທີ່ບໍ່ມີພະຍາດລະບາດ ແລະເປັນແຫລ່ງທີ່ເຊື້ອຖືໄດ້ວ່າປອດໄພເໝາະສົມສຳລັບເປັນສິ່ງປູຮອງພື້ນຄອກສັດ, ການນຳໃຊ້ວັດຖຸຮອງພື້ນ ຕ້ອງມີການປ່ຽນຖ່າຍຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ກ່ອນນຳ ສັດຊຸດໃໝ່ເຂົ້າມາລ້ຽງ ວັດຖຸຮອງພື້ນທີ່ໃຊ້ນັ້ນ ຕ້ອງໃໝ່ ແລະໄດ້ຮັບການຂ້າເຊື້ອແລ້ວເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 16 ການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນຟາມ

ຜູ້ປະກອບການຟາມລ້ຽງສັດ ຕ້ອງຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນຟາມ ດັ່ງນີ້:

1. ມີລະບົບເກັບ ແລະບໍາບັດອາຈົມສັດ, ນໍ້າເສຍ ແລະສິ່ງເສດເຫຼືອພາຍໃນຟາມ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;
2. ມີລະບົບບໍາບັດຂີ້ເຫຍື້ອ, ຊາກສົບສັດ, ອາຈົມສັດ ແລະນໍ້າເສຍ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ຢູ່ອາໄສ ທີ່ໃກ້ຄຽງ ຫລືຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທໍາມະຊາດ;
3. ຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງເກັບໄວ້ໃນຖັງທີ່ມີຝາປິດ ແລະນໍາໄປຖິ້ມຢູ່ບ່ອນທີ່ທາງການໄດ້ກໍານົດໄວ້;
4. ຊາກສັດ ຕ້ອງມີການຈັດການກັບຊາກສັດຕາຍໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫລັກສຸດຂານາໄມ;
5. ອາຈົມສັດ ຕ້ອງສ້າງບໍ່ແກ້ດຊີວະພາບ ຫລືຂະບວນການບົ່ມ ເພື່ອນໍາໄປເປັນປຸຍ ຫລືເຮັດຝຸ່ນບົ່ມ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ;
6. ນໍ້າເສຍ ຕ້ອງມີບໍ່ພັກນໍ້າເບື້ອນ ແລະຖ້າມີນໍ້າເສຍປ່ອຍລົງສູ່ແຫລ່ງນໍ້າສາທາລະນະ ຕ້ອງມີການບໍາບັດ ໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານຄຸນນະພາບນໍ້າເສຍຈາກຟາມສັດລ້ຽງ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນ ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດ ຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 2734/ສນຍ-ອຊນສ, ລົງວັນທີ 07 ທັນວາ 2009.

ມາດຕາ 17 ມາດຕະການສຸກເສີນ

ຟາມລ້ຽງສັດ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມີລະບົບປ້ອງກັນສຸກເສີນໄວ້ລ່ວງໜ້າ ໂດຍມີມາດຕະການຢ່າງເຂັ້ມງວດ

ໃນການປະຕິບັດກົດລະບຽບຂອງຟາມ ທີ່ທຸກຄົນຕ້ອງປະຕິບັດໂດຍບໍ່

ມີຂໍ້ຍົກເວັ້ນ, ພ້ອມທັງມີລະບົບປະສານງານ ກັນຢ່າງຄ່ອງແຄ້ວ ໂດຍມີເບີ
ໂທລະສັບສາຍດ່ວນຕິດຕໍ່ຫາສັດຕະວະແພດໄດ້ທຸກເມື່ອ ຫລືໃຫ້ສາມາດ
ຕິດຕໍ່ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບຂອງລັດ ໃນກໍລະນີມີພະຍາດລະບາດສຸກເສີນ
ເກີດຂຶ້ນ.

ໝວດທີ 4

ສິດ ແລະພັນທະຂອງຜູ້ປະກອບການ

ມາດຕາ 18 ສິດຂອງຜູ້ປະກອບການຟາມລ້ຽງສັດ

ຜູ້ປະກອບການຟາມລ້ຽງສັດ ມີສິດພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້, ຈຳໜ່າຍ ແລະສືບທອດສັດລ້ຽງໃນຟາມຂອງຕົນ
ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
2. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງການຜະລິດດ້ວຍຮູບການຊົດເຊີຍ ແລະ ຮູບ
ການອື່ນ ໃນກໍລະນີມີການຂ້າທຳລາຍ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
3. ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອ ຫລືການແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ
ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ກ່ຽວກັບການດຳເນີນການຜະລິດສັດ;
4. ໄດ້ຮັບຄວາມສະດວກ, ຍົກເວັ້ນ ຫລືຫລຸດຜ່ອນພາສີອາກອນ ໃນ
ການນຳເຂົ້າພໍ່ແມ່ພັນສັດ, ແນວພັນສັດ, ອາຫານສັດ, ອຸປະກອນ
ຮັບໃຊ້ໃນການລ້ຽງສັດ ແລະເຄື່ອງມືສັດຕະວະແພດທີ່ຈຳເປັນ ໃນ
ການດຳເນີນການຜະລິດທຸລະກິດຂອງຕົນ, ການສົ່ງອອກສັດລ້ຽງ
ທີ່ຜະລິດໄດ້ ລວມທັງຜະລິດຕະພັນ ສັດ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
5. ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລະຊຸກຍູ້ທາງດ້ານ
ສິນເຊື້ອທະນາຄານ, ການຕະຫຼາດ ລວມທັງລາຄາຢ່າງຍຸຕິທຳ;
6. ເຂົ້າສະມາຄົມລ້ຽງສັດ ຕາມພາລະບົດບາດ ທີ່ສະມາຄົມ ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 19 ພັນທະຂອງຜູ້ປະກອບການຟາມລ້ຽງສັດ

ຜູ້ປະກອບການຟາມລ້ຽງສັດ ມີພັນທະ ຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນການຜະລິດຕາມການອະນຸຍາດ, ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ ໂດຍປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຂັ້ນຕອນ, ກຳນົດເວລາ ແລະ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ ແລະກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ຄັດເລືອກເອົາພໍ່ແມ່ພັນສັດ, ນ້ຳເຊື້ອສົດ ຫລືແຊ່ເຢັນ, ໄຂ່ເຊື້ອ ຫລື ຕົວອ່ອນຈາກບໍລິສັດຜະລິດທີ່ໄດ້ ມາດຕະຖານ, ເຊື້ອຖືໄດ້ ແລະມີ ໃບຢັ້ງຢືນດ້ານສຸຂະພາບຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຈາກອົງການກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ຜູ້ ຜະລິດເຂົ້າມານຳໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນຟາມ;
3. ຂຶ້ນທະບຽນພໍ່ແມ່ພັນສັດລ້ຽງໃນຟາມຂອງຕົນ;
4. ກັກຂັງສັດທີ່ເຂົ້າມາໃໝ່ໄວ້ໃນສະຖານທີ່ຕ່າງຫາກຢ່າງໜ້ອຍ 10 ວັນ ເພື່ອຕິດຕາມ ແລະກວດກາ ດ້ານສຸຂະພາບ ແລະຄວບຄຸມພະຍາດ ກ່ອນນຳເອົາເຂົ້າໄປລ້ຽງຢູ່ໃນຟາມ;
5. ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື, ຕອບສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະເອື້ອອຳນວຍ ຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ;
6. ປະຕິບັດຫລັກສຸດານາໄມ ແລະກັນພະຍາດສັດ ເພື່ອເຝົ້າລະວັງ ແລະສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງ ພະຍາດລະບາດສັດ ແລະບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໝວດທີ 5

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາຟາມລ້ຽງສັດ

ມາດຕາ 20 ອົງການຄຸ້ມຄອງກວດກາຟາມລ້ຽງສັດ

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາຟາມລ້ຽງສັດ ແມ່ນອົງການດຽວກັນກັບ

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການລ້ຽງສັດ ແລະການສັດຕະວະແພດ ຕາມທີ່ໄດ້
ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 77 ແລະມາດຕາ 85 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການ ລ້ຽງ
ສັດ ແລະການສັດຕະວະແພດ ຊຶ່ງປະກອບມີ 3 ຂັ້ນ ດັ່ງນີ້:

1. ຂັ້ນສູນກາງ ແມ່ນກົມລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງເປັນເສນາທິການໃຫ້
ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້;
2. ຂັ້ນແຂວງ ແມ່ນຂະແໜງລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງປະຈຳແຂວງ,
ນະຄອນ ເປັນເສນາທິການໃຫ້ ພະແນກກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ປະ
ຈຳແຂວງ, ນະຄອນ;
3. ຂັ້ນເມືອງ ແມ່ນໜ່ວຍງານລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງປະຈຳເມືອງ,
ເທດສະບານ ເປັນເສນາທິການໃຫ້ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້
ປະຈຳເມືອງ, ເທດສະບານ;
4. ຂັ້ນບ້ານ ແມ່ນໜ່ວຍລ້ຽງສັດ ແລະສັດຕະວະແພດບ້ານ ເປັນເສນາ
ທິການໃຫ້ອົງການປົກຄອງບ້ານ.

ມາດຕາ 21 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງກົມລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງ

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ ກົມລ້ຽງສັດ
ແລະການປະມົງ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນເສນາທິການໃຫ້ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ໃນການຜັນຂະ
ຫຍາຍແນວທາງຍຸດທະສາດ, ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ໃຫ້ກາຍເປັນແຜນ
ການ, ແຜນງານ, ໂຄງການລະອຽດ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຟາມລ້ຽງສັດ ໃນ
ຂອບເຂດທີ່ວ່າປະເທດ;
2. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະນຳສະເໜີກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ໃນການ
ອອກ ແລະຍັ້ງຢືນມາດຕະຖານເຕັກນິກ ຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດໃຫຍ່;
3. ພິຈາລະນາ ແລະອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະດຳເນີນກິດຈະການຟາມ
ລ້ຽງສັດ ທີ່ເປັນການລົງທຶນໂດຍຊາວ ຕ່າງປະເທດ ແລະຟາມລ້ຽງ

ສັດທີ່ມີເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ, ຜະລິດ ແລະຈຳໜ່າຍແນວພັນ
ສັດ ຂອງລັດ ແລະເອກຊົນ ບົນພື້ນຖານຜົນຂອງການລົງກວດກາ
ຕົວຈິງ ຂອງພະນັກງານລ້ຽງສັດ ຫລືສັດຕະວະແພດ;

4. ສະເໜີໃຫ້ກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ ເພື່ອອອກຄຳສັ່ງໂຈະ, ຍົກ
ເລີກ ຫລືຖອນໃບອະນຸຍາດຟາມ ລ້ຽງສັດຂະໜາດໃຫຍ່ ພ້ອມທັງ
ສະເໜີອົງການກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ ຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນ
ທຸລະກິດ ເມື່ອເຫັນວ່າຜູ້ປະກອບການຟາມລ້ຽງສັດ ໄດ້ມີການລະ
ເມີດມາດຕະຖານເຕັກນິກຢ່າງຮ້າຍແຮງ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະ
ພາບຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ;
5. ສ້າງ ແລະປັບປຸງກຳນົດໝາຍ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ຄຳສັ່ງ ແລະ
ຄຳແນະນຳ ຫລືແຈ້ງການ ເພື່ອໃຫ້ ກະຊວງ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ;
6. ພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດທີ່ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຟາມລ້ຽງ
ສັດ ເພື່ອນຳເອົາບົດຮຽນ ຫລືເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ມີປະສິດທິພາບສູງ;
7. ປະຕິບັດສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍຂອງກະຊວງ ຫລື
ລັດຖະບານ.

**ມາດຕາ 22 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງປະຈຳແຂວງ,
ນະຄອນ**

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ ຂະແໜງລ້ຽງ
ສັດ ແລະການປະມົງປະຈຳແຂວງ, ນະຄອນ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ ຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນເສນາທິການໃຫ້ພະແນກກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ປະຈຳແຂວງ,
ນະຄອນຂອງຕົນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ, ຂໍ້ຕົກລົງ, ຄຳ
ສັ່ງ, ຄຳແນະນຳ, ແຈ້ງການ ຫລືກຳນົດໝາຍເຕັກນິກຂອງຂັ້ນເທິງ
ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
2. ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະນຳສະເໜີພະແນກກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ປະຈຳແຂວງ,

ນະຄອນຂອງຕົນ ໃນການອອກ ແລະຍັງຢືນມາດຕະຖານເຕັກນິກ
ຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດກາງ ພ້ອມທັງປະກອບຄຳເຫັນຕໍ່ການຂໍອະນຸ
ຍາດດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດກາງ ທີ່ຢູ່ໃນ
ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;

3. ພິຈາລະນາ ແລະອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະດຳເນີນກິດຈະການຟາມ
ລ້ຽງສັດຂະໜາດໃຫຍ່ ທີ່ເປັນການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະຟາມລ້ຽງ
ສັດຂະໜາດກາງ ບົນພື້ນຖານຜົນຂອງການລົງກວດກາຕົວຈິງຂອງ
ພະນັກງານລ້ຽງສັດ ຫລືສັດຕະວະແພດ ແລະການສະເໜີ ຂອງຂະ
ແໜງລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງ ແຂວງ, ນະຄອນ ທີ່ຟາມລ້ຽງສັດ
ນັ້ນຕັ້ງຢູ່;
4. ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ມາດຕະຖານເຕັກນິກຟາມລ້ຽງສັດ ແລະລະບຽບ
ການກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ຜູ້ປະກອບການ ແລະສາທາລະນະຊົນໄດ້ຮັບ
ຊາບຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;
5. ສະເໜີພະແນກກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ປະຈຳແຂວງ, ນະຄອນຂອງ
ຕົນ ເພື່ອອອກຄຳສັ່ງ, ໂຈະ, ຍົກເລີກ ຫລືຖອນໃບອະນຸຍາດດຳ
ເນີນທຸລະກິດຂອງຜູ້ປະກອບການລ້ຽງສັດຂະໜາດກາງ, ພ້ອມທັງ
ສະເໜີ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນຂັ້ນຂອງຕົນ ເພື່ອຖອນໃບອະນຸ
ຍາດນຳເນີນທຸລະກິດ ເມື່ອເຫັນວ່າຜູ້ປະກອບການຟາມລ້ຽງສັດ
ໄດ້ມີການລະເມີດມາດຕະຖານເຕັກນິກຢ່າງຮ້າຍແຮງ ທີ່ສົ່ງຜົນກະ
ທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ;
6. ລົງຕິດຕາມກວດກາສະພາບການດຳເນີນກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ
ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ພ້ອມທັງລາຍງານໃຫ້ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ
ການປະມົງ ໄດ້ຮັບຊາບຢ່າງເປັນບົກກະຕິ;
7. ພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງຟາມລ້ຽງ
ສັດ ຕາມການມອບໝາຍ;
8. ປະຕິບັດສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍຂອງຂັ້ນເທິງ.

**ມາດຕາ 23 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງໜ່ວຍງານລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງປະຈຳເມືອງ,
ເທດສະບານ**

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ ໜ່ວຍງານລ້ຽງ
ສັດ ແລະການປະມົງປະຈຳເມືອງ, ເທດສະບານ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນເສນາທິການໃຫ້ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ປະຈຳເມືອງ,
ເທດສະບານ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການ, ຂໍ້ຕົກລົງ, ຄຳສັ່ງ,
ຄຳແນະນຳ, ແຈ້ງການ ຫຼືກຳນົດໝາຍເຕັກນິກຂອງຂັ້ນເທິງໃນ
ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
2. ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະນຳສະເໜີຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ປະຈຳເມືອງ,
ເທດສະບານ ໃນການອອກ ແລະຍັງຍືນມາດຕະຖານເຕັກນິກຟາມ
ລ້ຽງສັດຂະໜາດນ້ອຍທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
3. ພິຈາລະນາ ແລະອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະດຳເນີນກິດຈະການຟາມ
ລ້ຽງສັດຂະໜາດນ້ອຍ ບົນພື້ນຖານ ຜົນຂອງການລົງກວດກາຕົວ
ຈິງ ຂອງພະນັກງານລ້ຽງສັດ ຫຼືສັດຕະວະແພດ ແລະການສະເໜີ
ຂອງ ໜ່ວຍງານລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງເມືອງ, ເທດສະບານ ທີ່
ຟາມລ້ຽງສັດນັ້ນຕັ້ງຢູ່;
4. ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ມາດຕະຖານເຕັກນິກຟາມລ້ຽງສັດ ແລະລະບຽບ
ການກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ຜູ້ປະກອບການແລະສາທາລະນະຊົນໄດ້ຮັບຊາບ
ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;
5. ສະເໜີຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ປະຈຳເມືອງ, ເທດສະບານ
ຂອງຕົນ ເພື່ອອອກຄຳສັ່ງ, ໂຈະ, ຍົກເລີກ ຫຼືຖອນໃບອະນຸຍາດ
ຟາມຂະໜາດນ້ອຍ ພ້ອມທັງສະເໜີພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອ
ຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ຖ້າເຫັນວ່າຜູ້ປະກອບການຟາມ
ລ້ຽງສັດ ໄດ້ມີການລະເມີດມາດຕະຖານເຕັກນິກຢ່າງຮ້າຍແຮງ ທີ່
ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ
ສັງຄົມ;

6. ຕິດຕາມກວດກາສະພາບການດຳເນີນກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດນ້ອຍໃນເມືອງ, ເທດສະບານຕົນ ພ້ອມທັງລາຍງານພະແນກກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ແຂວງ, ນະຄອນ ໄດ້ຮັບຊາບຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
7. ປະຕິບັດ ສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍຂອງຂັ້ນເທິງ.

ມາດຕາ 24 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງໜ່ວຍລ້ຽງສັດ ແລະສັດຕະວະແພດບ້ານ

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ ໜ່ວຍລ້ຽງສັດ ແລະສັດຕະວະແພດບ້ານ ມີສິດ ແລະໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ຕິດຕາມກວດກາສະຖານທີ່ ທີ່ຈະສ້າງຕັ້ງຟາມລ້ຽງສັດ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
2. ນຳສະເໜີອົງການປົກຄອງບ້ານ ເພື່ອສະເໜີຕໍ່ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການລ້ຽງສັດ ແລະການສັດຕະວະແພດແຕ່ລະຂັ້ນ ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການພິຈາລະນາອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະດຳເນີນກິດຈະການຟາມລ້ຽງສັດ;
3. ລາຍງານສະພາບການບໍລິຫານ - ຈັດການຟາມລ້ຽງສັດແຕ່ລະຂະໜາດທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນພື້ນທີ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ເປັນຕົ້ນ ສະພາບການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ມາດຕະຖານ ເຕັກນິກວິຊາການ;
4. ປະຕິບັດ ສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍຂອງຂັ້ນເທິງ.

ໝວດທີ 6 ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 25 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ມອບໃຫ້ກົມລ້ຽງສັດ ແລະການປະມົງ ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນສູນກາງ, ພະແນກ ກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ປະຈຳແຂວງ, ນະຄອນ ແລະອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງ ສະບັບນີ້ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 26 ຜົນສັກສິດ

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ, ທຸກຂໍ້ກຳນົດ ແລະກົດລະບຽບ ທີ່ຂັດກັບຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ລ້ວນແລ້ວແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້

ວິໄລວັນ ພິມເຂ